

Folketingets Udenrigsudvalg

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Telefon +45 33 92 00 00
Telefax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
<http://www.um.dk>

Bilag	Sag/ID Nr.	Enhed	Dato
0	2021-34869	JTFM	18. oktober 2021

URU alm. del – svar på spørgsmål 478 fra Morten Messerschmidt (DF) stillet 22. september 2021 til udenrigsministeren.

Spørgsmål

En nylig rapport om finansiering af FN-eksperter ("The Financing of UN Experts", European Center for Law and Justice (ECLJ), august 2021) afslører alvorlige problemer med den direkte finansiering, som nogle FN-eksperter modtager fra stater og private fonde. Denne finansiering er uigennemsigtig og uden for FN's kontrol. Rapporten er baseret på vidnesbyrd fra 28 eksperter under menneskerettighedsrådet. De nåede frem til, at en sådan finansiering har en "ødelæggende effekt" og kan påvirke mandatindehavere. I "Code of Conduct for Special Procedures Mandate-Holders", der blev vedtaget af Menneskerettighedsrådet i 2007, forbydes sådan finansiering. Det samme gør en resolution fra 2011 om en gennemgang af Menneskerettighedsrådets arbejde og funktion ("Review of the work and functioning of the Human Rights Council") (A/HRC/RES/16/21), der mindede om behovet for fuld gennemsigtighed i finansieringen af de særlige procedurer. På samme måde mindede FN's Revisionsråd i sin rapport fra 2011 om, at sådanne betalinger "kunne betvivle uafhængigheden af den pågældende mandatindehaver". Men i strid med disse regler har den danske regering angiveligt givet eller tilbudt støtte direkte til den særlige rapportør om tortur og anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling (Special Rapporteur on Torture and Other Cruel, Inhuman or Degrading Treatment or Punishment). Dvs. udenfor FN's kontrol. På den baggrund bedes følgende spørgsmål besvaret:

- Kan ministeren bekræfte ovenstående, at Danmark har givet eller tilbudt støtte direkte til den særlige rapportør?

- Hvorfor støttede, og hvor meget bidrog den danske regering med, til den særlige rapportør osv.?
- Findes der en finansieringsaftale mellem den danske regering og den særlige rapportør, og hvor kan den i givet fald findes?
- Har den danske regering i fremtiden til hensigt at overholde de regler, der er fastsat af FN, der forbyder direkte finansiering af sådanne eksperter mv.?

Svar

Danmark har ikke støttet FN's Specialrapportør for tortur og anden grusom, nedværdigende eller umenneskelig behandling eller straf (specialrapportøren) med øremærkede midler. Specialrapportøren er tidligere blevet støttet med en dansk-finansieret FN-medarbejder (Junior Professional Officer; JPO), som en del af det danske program for personelbistand til FN og andre internationale organisationer. Dette fremgår af omtalte ELCJ-rapport (s. 58). Der eksisterer ikke en finansieringsaftale mellem regeringen og specialrapportøren.

Danmark fremsætter (på engelsk: ”*sponsors*”) hvert 3. år den resolution i FN's Menneskerettighedsråd (Human Rights Council, HRC), som forlænger mandatet for specialrapportøren, som det angives i et tillæg til den årlige rapport fra FN's Højkommissariat for Menneskerettigheder om specialrapportørers og andre FN-eksperters aktiviteter¹. Fremsættelse af resolutioner i HRC har ingen direkte relation til spørgsmålet om potentiel øremærket finansiel støtte til specialrapportører eller andre mandater under HRC's særlige procedurer.

Regeringen bemærker i øvrigt, at omtalte Code of Conduct ifølge regeringens vurdering ikke taler imod frivillige bidrag til FN-mandatholderes arbejde. I forhold til Code of Conduct artikel 3.j. vurderes omtalen at referere til risikoen for, at bidrag til en mandatholder går til dennes personlige vinding eller aflønning.

Endvidere er det regeringens forståelse, at gennemgangen af FN's Menneskerettighedsråd fra 2011 heller ikke omtaler øremærket støtte som problematisk. Tværtimod anvises følgende (oversat af Udenrigsministeriet ifm oversendelse):

“33. Rådet anerkender ligeledes det fortsatte behov for ekstra-budgetær finansiering til at støtte specialrapportørernes arbejde, og byder yderligere frivillig støtte

¹ Den seneste udgave af dette tillæg, som er fra 15. marts 2021, er tilgængelig her: <https://undocs.org/A/HRC/46/61/Add.1>. Der henvises til s. 55.

fra medlemsstater velkommen, idet det understreges at sådanne bidrag, i det omfang det er muligt, ikke bør være øremærkede. 34. Rådet fremhæver behovet for fuld transparens ved finansiering af specialrapportører og andre FN-eksperter (eng: special procedures).”

Der er regeringens vurdering, at der er transparens omkring donerede midler gennem de årlige rapporter fra FN's Højkommissariat for Menneskerettigheder, jf. ovenfor og fodnote 1.

Med venlig hilsen

Jeppe Kofod